

รายงานการวิจัย

ความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรและกระบวนการเรียนกับผลลัพธ์บัณฑิต: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร. ภาณุ สิทธิพร บุรพาเดชะ

นางอุไรวรรณ แอ้บบลิ่ง

นางสาวเสาวลักษณ์ ไชยเมฆา

นายสมชาย ไอถิ่น

หน่วยหลักสูตร ทะเบียน และพัฒนาวิชาการ
งานบริการการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง ความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรและกระบวนการเรียนกับผลลัพธ์บัณฑิต คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับความสำเร็จด้วยความร่วมมือจากหลายส่วน คณะผู้วิจัย ขอขอบคุณบัณฑิตเภสัชศาสตร์ ที่สละเวลาตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการ พัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพบัณฑิตเภสัชศาสตร์ต่อไป ขอขอบคุณรองคณบดีฝ่ายวิชาการและผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการที่ผ่านมา ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาแบบสอบถามมาโดยลำดับ และขอขอบคุณ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สนับสนุนการวิจัยด้วยงบประมาณแผ่นดิน ประจำปี 2557

คณะผู้วิจัย

กรกฎาคม 2557

ความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรและกระบวนการเรียนกับผลลัพธ์บัณฑิต: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การผลิตบัณฑิตเป็นหน้าที่หลักลำดับแรกของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ต้องอาศัยหลักสูตรและกระบวนการเรียน บัณฑิตจึงถือเป็นผลลัพธ์ของหลักสูตรและกระบวนการเรียน งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษา ความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรและกระบวนการเรียนกับผลลัพธ์บัณฑิต ผลลัพธ์บัณฑิตที่ศึกษาได้แก่ ค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ย การทำงาน ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา อัตลักษณ์ ความพึงพอใจ และเนื้อหาการเรียน การวิจัยภาคตัดขวางนี้มีผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นบัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ การเก็บข้อมูลอาศัยแบบสอบถาม ผลการวิจัย ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 136 คน เป็นเพศหญิงร้อยละ 72.8 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาด้วยหลักสูตร 5 ปี ร้อยละ 66.9 เป็นผู้มีงานทำแล้วร้อยละ 96.3 เป็นผู้หางานทำได้ในระยะเวลา 1-3 เดือน ร้อยละ 62.5 เป็นผู้ที่ทำงานที่โรงพยาบาลร้อยละ 47.1 และเป็นผู้มีรายได้ต่อเดือน 15000 - 30000 บาท ร้อยละ 57.4 บัณฑิตหลักสูตร 6 ปี และบัณฑิตแผนวิทยาศาสตร์เภสัชกรรมมีค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยสูงกว่าอีกหลักสูตรและอีกแผน ($p < 0.05$) บัณฑิตแผนวิทยาศาสตร์เภสัชกรรมที่หางานทำได้ภายใน 1-3 เดือน มีจำนวนมากกว่าอีกแผน ($p < 0.05$) บัณฑิตให้คะแนนความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษาสูงถึงร้อยละ 96 บัณฑิตเห็นว่าตนเองมีอัตลักษณ์ที่ดีคือการมีคุณธรรมและจริยธรรม และที่ไม่ดีนักคือความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ บัณฑิตพึงพอใจต่ออาจารย์มากที่สุดด้านคุณธรรมและจริยธรรม และน้อยที่สุดด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ บัณฑิตหลักสูตร 5 ปี และบัณฑิตแผนวิทยาศาสตร์เภสัชกรรมต้องการเพิ่มเนื้อหาการเรียนมากกว่าบัณฑิตอีกหลักสูตรและอีกแผน ($p < 0.05$) ข้อเสนอ หลักสูตรและกระบวนการเรียนมีความเชื่อมโยงกับผลลัพธ์บัณฑิตหลายประการได้แก่ ค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ย ระยะเวลาหางาน ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา อัตลักษณ์ ความพึงพอใจ และเนื้อหาการเรียน ดังนั้นหลักสูตรและกระบวนการเรียนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการสร้างบัณฑิต โดยเฉพาะอัตลักษณ์บัณฑิต การระบุเป้าหมายผลลัพธ์บัณฑิตที่ชัดเจนเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะช่วยให้เห็นทิศทางที่แน่นอน การสร้างบัณฑิตตามเป้าหมาย อาจใช้วิธีการปรับหลักสูตรและ/หรือกระบวนการเรียน แต่กรณีแรกมักใช้เวลามากกว่า การปรับกระบวนการเรียนซึ่งสามารถทำได้ง่ายและทำได้ทุกเวลา จึงเป็นวิถีทางสำคัญในการสร้างบัณฑิตที่คาดหวัง

**The Link between Curriculum and Learning Processes and Graduate Outcomes:
Faculty of Pharmacy Chiang Mai University**

Abstract

To create graduates is the first priority duty of Faculty of Pharmacy, Chiang Mai University, by using curriculum and learning processes. Graduates are thus the outcomes of curriculum and learning processes. This study aimed at determining the link between curriculum and learning processes and the graduate outcomes. The graduate outcomes investigated were grade point average (GPA), work affairs, being proud of study achievement, identity, satisfaction and course content. A cross-sectional research was undertaken on graduates who got bachelor degree of pharmacy in 2014. Data were collected from a questionnaire. Results: a total of respondents was 136 who were female 72.8%, achieved a 5-year curriculum 66.9%, had work to do 96.3%, had a 1-3 month duration for finding work 62.5%, worked at hospital 47.1%, and had a salary between 1500-30000 baht 57.4%. The graduates with 6-year curriculum and those with pharmaceutical science plan had higher GPA than their counterparts ($p < 0.05$). The number of graduates with pharmaceutical science plan who could find work within 1-3 month was greater than that of the other plan ($p < 0.05$). The graduates showed a high score of 96% of being proud of study achievement. The graduates identified themselves that they were good in virtue and ethic, and not so good in information technology competency. They showed maximum satisfaction with instructor staff on the item of virtue and ethic and the minimum of ability to transfer the knowledge. The graduates with 5-year curriculum and those with pharmaceutical science plan wanted to add more course content than their counterparts ($p < 0.05$). Conclusion: there are several links between curriculum and learning processes and the graduate outcomes, i.e., GPA, duration for finding work, being proud of study achievement, identity, satisfaction, and course content. Curriculum and learning processes are thus important tools for creating graduates, especially their identity. A clear goal for the graduate outcomes is necessary because it could lead to a certain direction. To create graduates according to the goal may adapt curriculum and/or learning processes, but the former usually takes longer time. Adapting learning processes which could be easily done at any time is thus an important way to create graduates of expectation.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย	1
วัตถุประสงค์	1
ขอบเขตการวิจัย	1
กรอบการวิจัย	2
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
วิธีการวิจัย	4
ผลการวิจัย	5
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	5
ผลของหลักสูตรและแผนการศึกษาต่อค่าเกรดเฉลี่ย	6
ผลของหลักสูตรและแผนการศึกษาต่อการทำงาน	7
หลักสูตรและแผนการศึกษากับสถานที่ทำงาน	8
ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา อัตลักษณ์บัณฑิต และความพึงพอใจของบัณฑิต	9
ลำดับคะแนนความเห็น	11
การปรับเนื้อหาการเรียน	12
ผลของหลักสูตรและแผนการศึกษาต่อการปรับเนื้อหาการเรียน	12

การอภิปราย	14
ผลการเรียน	14
ระยะเวลาหางาน	14
สถานที่ทำงาน	15
ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา	15
อัตลักษณ์บัณฑิต	15
ความพึงพอใจของบัณฑิต	16
การปรับเนื้อหาการเรียน	17
ข้อสรุป	19
ข้อเสนอแนะ	19
เอกสารอ้างอิง	20
ภาคผนวก	21

สารบัญญัตินำ

	หน้า
ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	5
ตาราง 2 ผลของหลักสูตรและแผนการศึกษาต่อค่าเกรดเฉลี่ย	7
ตาราง 3 ผลของหลักสูตรและแผนการศึกษาต่อการทำงาน	7
ตาราง 4 หลักสูตรและแผนการศึกษากับสถานที่ทำงาน	8
ตาราง 5 คะแนนความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา อัตลักษณ์บัณฑิต และความพึงพอใจของบัณฑิต	10
ตาราง 6 ลำดับคะแนนความเห็น	11
ตาราง 7 จำนวนผู้ตอบเรื่องการปรับเนื้อหาการเรียน	12
ตาราง 8 ผลของหลักสูตรและแผนการศึกษาต่อการปรับเนื้อหาการเรียน	13

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

บัณฑิตเป็นผลผลิตของกระบวนการเรียนการสอน คุณภาพของบัณฑิตจึงเป็นเรื่องสะท้อนถึงกระบวนการผลิตและคุณภาพของมหาวิทยาลัยโดยตรง ดังนั้น การประเมินคุณภาพของบัณฑิตจึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ความสามารถที่เป็นที่ประจักษ์ของบัณฑิตต่อสังคมและวิชาชีพ การที่มหาวิทยาลัยสามารถผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถสูง ประกอบวิชาชีพ ปฏิบัติหรือสร้างผลงานให้เห็นประจักษ์ ย่อมแสดงถึงคุณภาพทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ประกอบกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ให้การสนับสนุนหน่วยงานวิชาการมหาวิทยาลัย และคณะวิชาต่างๆ ที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตโดยตรง ได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อติดตามผลบัณฑิตของตนเอง โดยมีความเห็นว่าถ้ามีข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพของผลลัพธ์บัณฑิต จะเป็นแนวทางให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาแต่ละสาขาวิชา ได้มองเห็นประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของตนเองที่ผ่านมาว่าเป็นที่น่าพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเพียงใด และวิธีการหนึ่งที่สามารถดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลดังกล่าวคือ การติดตามความพึงพอใจของบัณฑิตต่อกระบวนการผลิตบัณฑิต ได้แก่การนำประสบการณ์ ความรู้ และทักษะในการเรียนไปประยุกต์ใช้ตลอดจนความพึงพอใจต่ออาจารย์หลักสูตร และสิ่งสนับสนุนการเรียนในขณะนั้น คณะเภสัชศาสตร์ได้เล็งเห็นความสำคัญของคุณภาพของบัณฑิต จึงดำเนินการวิจัยติดตามผลบัณฑิตเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการผลิตบัณฑิตของเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติโดยรวมต่อไป

วัตถุประสงค์

- 1 เพื่อระบุความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรและกระบวนการเรียนกับผลลัพธ์บัณฑิต
- 2 เพื่อบ่งบอกอัตลักษณ์บัณฑิต

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียน และผลลัพธ์บัณฑิต โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากบัณฑิต คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ บัณฑิตมี 2 ส่วนคือ ผู้ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2550 หลักสูตร 6 ปี และผู้ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2551 หลักสูตร 5 ปี บัณฑิตเหล่านี้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556 และเข้ารับปริญญาในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร วันที่ 23 มกราคม 2557

กรอบการวิจัย

หลักสูตรและกระบวนการเรียน → ผลลัพธ์บัณฑิต

ผลลัพธ์บัณฑิตที่ศึกษามืออังก์ประกอบดังนี้

ผลการเรียน

ค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ย

การทำงาน

สถานภาพการทำงาน

ระยะเวลาหางาน

สถานที่ทำงาน

รายได้ต่อเดือน

ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา

อัตลักษณ์บัณฑิต

คุณลักษณะบัณฑิต

จุดเด่นบัณฑิต

ความพึงพอใจของบัณฑิต

ความพึงพอใจต่อคณาจารย์

ความพึงพอใจต่อหลักสูตร

ความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียน

เนื้อหาการเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

คำ	ความหมาย
ผลลัพธ์บัณฑิต	ผลรวมองค์ประกอบของบัณฑิตที่ผ่านการเรียนตามหลักสูตรและกระบวนการเรียน และที่มีประสบการณ์ทำงานระยะหนึ่ง ผลรวมนี้ได้จากบัณฑิตให้ข้อมูลจริงและให้ความคิดเห็น โดยการตอบแบบสอบถาม
ผลการเรียน	ค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยหรือค่าเกรดเฉลี่ย เป็นค่าที่คำนวณจากค่าลำดับชั้นและหน่วยกิตจากทุกวิชาที่เรียนผ่าน

การทำงาน	เป็นคำรวมที่หมายถึง สถานภาพการทำงาน ระยะเวลาหางาน สถานที่ทำงาน และรายได้ต่อเดือน
สถานภาพการทำงาน	ภาวะการมีงานทำในปัจจุบัน
ระยะเวลาหางาน	ช่วงเวลาหางานทำก่อนได้งานทำครั้งแรกภายหลังจบการศึกษา
สถานที่ทำงาน	สถานที่ที่ทำงานเพื่อประกอบอาชีพ เช่น โรงพยาบาล ร้านยา บริษัทฯ โรงงานยา เป็นต้น
รายได้ต่อเดือน	รายได้ที่ได้รับจากการทำงานในรอบ 1 เดือน จากสถานที่ทำงาน
ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา	ความรู้สึกยินดี ปลื้มปิติ และมั่นใจที่เกิดขึ้นจากการเรียนจบตาม หลักสูตร
อัตลักษณ์บัณฑิต	ความเฉพาะตัวที่บ่งบอกคุณสมบัติเฉพาะของบัณฑิต ความ เฉพาะตัวนี้ประกอบด้วย คุณลักษณะบัณฑิตและจุดเด่นบัณฑิต
คุณลักษณะบัณฑิต	คุณลักษณะที่บัณฑิตมี ที่บัณฑิตเป็น อันเป็นผลเนื่องมาจากการ เรียนรู้ตามหลักสูตรและกระบวนการเรียน
จุดเด่นบัณฑิต	ความโดดเด่นที่บัณฑิตประเมินว่าตนเองมี ตนเองเป็น ในการ ทำงานและการดำเนินชีวิต
ความพึงพอใจ	ความรู้สึกที่ดีของบัณฑิตซึ่งเกิดจาก การได้รับมากกว่าที่ คาดหวังไว้
ความพึงพอใจต่อคณาจารย์	ความรู้สึกที่ดีของบัณฑิตซึ่งเกิด จากการได้รับสิ่งต่างๆจาก คณาจารย์มากกว่าที่คาดหวังไว้
ความพึงพอใจต่อหลักสูตร	ความรู้สึกที่ดีของบัณฑิตซึ่งเกิดจาก การได้รับสิ่งต่างๆจาก หลักสูตรและกระบวนการเรียนมากกว่าที่คาดหวังไว้
ความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียน	ความรู้สึกที่ดีของบัณฑิตซึ่งเกิดจาก การได้รับความ สะดวก ความพร้อม ความพอเพียง จากสิ่งสนับสนุนการเรียน มากกว่าที่คาดหวังไว้
เนื้อหาการเรียน	ขอบเขตและสาระของเนื้อหาการเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1 เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาบัณฑิต หลักสูตรและกระบวนการเรียน
- 2 เพื่อประเมินผล หลักสูตรและกระบวนการเรียน
- 3 เพื่อปรับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

วิธีการวิจัย

1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยภาคตัดขวาง เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 18-19 มกราคม 2557 ที่ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้เข้าร่วมวิจัยคือบัณฑิตทุกคนในระดับปริญญาตรี ของคณะเภสัชศาสตร์ ที่มาลงทะเบียนและซักซ้อมเพื่อเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรในวันที่ 23 มกราคม 2557

2 เครื่องมือเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม 1 ชุด ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีคำถาม 12 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความเห็นของบัณฑิต ความเห็นที่ศึกษามี 7 ด้าน ได้แก่

- 1 ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาแห่งนี้ มี 1 ข้อ
- 2 คุณลักษณะบัณฑิต มี 9 ข้อย่อย (ค่าแอลฟา = 0.893)
- 3 จุดเด่นบัณฑิต มี 9 ข้อย่อย (ค่าแอลฟา = 0.861)
- 4 ความพึงพอใจต่อคณาจารย์ มี 5 ข้อย่อย (ค่าแอลฟา = 0.933)
- 5 ความพึงพอใจต่อหลักสูตร มี 5 ข้อย่อย (ค่าแอลฟา = 0.893)
- 6 ความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียน มี 6 ข้อย่อย (ค่าแอลฟา = 0.906)
- 7 เนื้อหาการเรียน มี 9 ข้อย่อย

การวัดความเห็นในแต่ละข้อย่อย วัดได้จากผู้ตอบเลือกคำตอบ 1 คำตอบจาก 5 คำตอบ ซึ่งแต่ละคำตอบมีการให้คะแนนเรียงกันเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ เห็นด้วยมากที่สุด/พอใจมากที่สุด (5 คะแนน) จนถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด/พอใจน้อยที่สุด (1 คะแนน) ส่วนข้อย่อยของเนื้อหาการเรียน ให้ผู้ตอบแสดงความเห็นเกี่ยวกับขอบเขตและปริมาณเนื้อหา โดยการเลือกว่าควร เพิ่มมาก เพิ่ม พอดี ลด หรือลดมาก รายละเอียดแบบสอบถามอยู่ในภาคผนวก

3 วิธีเก็บข้อมูล

ผู้เก็บข้อมูลแจ้งความประสงค์และขอความร่วมมือบัณฑิตให้กรอกแบบสอบถาม ในระหว่างที่บัณฑิตมาลงทะเบียนและซักซ้อมเพื่อเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรที่คณะเภสัชศาสตร์ บัณฑิตใช้เวลากรอกแบบสอบถามประมาณ 5-10 นาที และส่งคืนให้ผู้เก็บข้อมูล หลังจากนั้นผู้วิจัยบันทึกข้อมูล

4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 16.0 สถิติที่ใช้ได้แก่ สถิติบรรยาย การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าไคสแควร์

ผลการวิจัย

1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ตอบ) ทั้งหมดมีจำนวน 136 คน มีค่าลำดับขั้นสะสมเฉลี่ย (ค่าเกรดเฉลี่ย) 3.12 เป็นหญิงร้อยละ 72.8 ผู้ตอบร้อยละ 64 เข้าศึกษาในคณะเภสัชศาสตร์ด้วยระบบการสอบส่วนกลาง (แอดมิชชัน) เมื่อจำแนกตามหลักสูตรผู้ตอบร้อยละ 66.9 จบการศึกษาด้วยหลักสูตร 5 ปี เฉพาะในหลักสูตร 5 ปีเป็นผู้เรียนแผนการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์เภสัชกรรม (รวมผู้เรียนวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง 2 รายด้วย) ร้อยละ 68.1 จำนวนผู้ทำงานแล้วกับผู้ที่กำลังศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 96.3 ผู้ตอบ (n=129) ให้ข้อมูลว่าสามารถหางานทำได้ภายใน 3 เดือนคิดเป็นร้อยละ 62.5 โดยกระจายไปทำงานตามสถานที่ต่างๆ 9 แห่ง สถานที่ที่ผู้ตอบได้งานทำเรียงตามลำดับได้แก่ โรงพยาบาลร้อยละ 47.1 ร้านยาร้อยละ 21.3 บริษัทยาร้อยละ 10.3 สาธารณสุขจังหวัดร้อยละ 5.9 และโรงงานยาร้อยละ 5.9 และที่อื่น สถานที่ทำงานเหล่านี้จัดเป็นภาคเอกชนร้อยละ 57.4 ในส่วนรายได้ต่อเดือนผู้ตอบร้อยละ 58.2 ระบุว่ามียาได้ช่วง 15,000-30,000 บาท ร้อยละ 35.6 มียาได้ระหว่าง 30,000-45,000 บาท และ ร้อยละ 6.3 มียาได้ 45,000-75,000 บาท รายละเอียดอยู่ในตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=136)

หัวข้อ		ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ค่าเกรดเฉลี่ย (2.13-3.97)		3.12	0.39
		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	37	27.2
	หญิง	99	72.8
โครงการเข้าศึกษา	โควตาภาคเหนือ	49	36.0
	ระบบการสอบส่วนกลาง	87	64.0
หลักสูตรการศึกษา	หลักสูตร 5 ปี	91	66.9
	หลักสูตร 6 ปี	45	33.1
แผนการศึกษา (n=91)	แผน 1 แผนวิทยาศาสตร์เภสัชกรรม	62	68.1
	แผน 2 แผนบริหารเภสัชกรรม	29	31.9
สถานภาพการทำงาน	ทำงานแล้ว	127	93.4
	กำลังศึกษาต่อ	4	2.9
	เคยทำงาน แต่ปัจจุบันลาออกแล้ว	3	2.2
	ยังไม่ได้ทำงานตั้งแต่สำเร็จการศึกษา	2	1.5

ระยะเวลาหางาน (n=129)	ระยะเวลา 1 – 3 เดือน	85	62.5
	ระยะเวลา 3 – 6 เดือน	8	5.9
	ระยะเวลามากกว่า 6 เดือน	36	26.5
สถานที่ทำงาน (n=129)	โรงพยาบาล	64	47.1
	ร้านยา	29	21.3
	บริษัทฯ	14	10.3
	สาธารณสุขจังหวัด	8	5.9
	โรงงานยา	8	5.9
	สถานศึกษา	2	1.5
	ธุรกิจส่วนตัว	2	1.5
	สภากาชาดไทย	1	0.7
	สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ	1	0.7
	ประเภทสถานที่ทำงาน (n=129)	ภาครัฐ	52
ภาคเอกชน		74	57.4
อื่นๆ		3	2.3
รายได้ต่อเดือน (n=129)	น้อยกว่า 15,000 บาท	1	0.8
	15,001 – 30,000 บาท	74	57.4
	30,001 – 45,000 บาท	46	35.7
	45,001 – 60,000 บาท	6	4.7
	60,001 – 75,000 บาท	1	0.8
	มากกว่า 75,000 บาท	1	0.8

2 ผลของหลักสูตรและแผนการศึกษาต่อค่าเกรดเฉลี่ย

ผู้ตอบที่เข้าเรียนด้วยโครงการ โควตาภาคเหนือมีค่าเกรดเฉลี่ยไม่ต่างจากผู้ตอบที่เข้าศึกษาด้วยระบบการสอบส่วนกลาง แสดงว่าโครงการเข้าศึกษาไม่มีผลต่อค่าเกรดเฉลี่ย ผู้ที่จบการศึกษาด้วยหลักสูตร 6 ปี มีค่าเกรดเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่จบการศึกษาด้วยหลักสูตร 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบเฉพาะผู้ที่จบด้วยหลักสูตร 5 ปี ผู้ที่เรียนแผนวิทยาศาสตร์เภสัชกรรมมีค่าเกรดเฉลี่ยสูงกว่าผู้เรียนแผนบริหารเภสัชกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าหลักสูตรและแผนการศึกษามีผลต่อค่าเกรดเฉลี่ย รายละเอียดอยู่ในตาราง 2

ตาราง 2 ผลของหลักสูตรและแผนการศึกษาต่อค่าเกรดเฉลี่ย

การศึกษา		ค่าเกรดเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	p value
โครงการเข้าศึกษา (n=136)	โควตาภาคเหนือ	3.15	0.37	0.439
	ระบบการสอบส่วนกลาง	3.10	0.40	
หลักสูตรการศึกษา (n=136)	หลักสูตร 5 ปี	3.02	0.38	0.0001
	หลักสูตร 6 ปี	3.31	0.33	
แผนการศึกษา (n=91)	แผนวิทยาศาสตร์เกษตรกรรม	3.08	0.42	0.01
	แผนบริหารเกษตรกรรม	2.88	0.30	

3 ผลของหลักสูตรและแผนการศึกษาต่อการทำงาน

การวิเคราะห์พบว่า หลักสูตรการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาหางาน ประเภทสถานที่ทำงาน และรายได้ต่อเดือน ในทำนองเดียวกัน แผนการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทสถานที่ทำงาน และรายได้ต่อเดือน แต่แผนการศึกษามีผลต่อระยะเวลาหางานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ จำนวนผู้เรียนแผนวิทยาศาสตร์เกษตรกรรมจะได้อ่านทำในระยะเวลา 1-3 เดือน มีมากกว่าผู้เรียนแผนบริหารเกษตรกรรม รายละเอียดอยู่ในตาราง 3

ตาราง 3 ผลของหลักสูตรและแผนการศึกษาต่อการทำงาน

การทำงาน		หลักสูตร 5 ปี	หลักสูตร 6 ปี	รวม	p value
ระยะเวลาหางาน	1-3 เดือน	53	32	85	0.239
	มากกว่า 3 เดือน	32	12	44	
	รวม	85	44	129	
ประเภทสถานที่ทำงาน	ภาครัฐ	32	20	52	0.39
	ภาคเอกชน	51	23	74	
	รวม	83	43	126	
รายได้ต่อเดือน	15000-30000 บาท	54	21	75	0.085
	มากกว่า 30000 บาท	31	23	54	
	รวม	85	44	129	
		แผน 1	แผน 2	รวม	p value
ระยะเวลาหางาน	1-3 เดือน	41	11	52	0.001
	มากกว่า 3 เดือน	14	18	32	
	รวม	55	29	84	

ประเภทสถานที่ทำงาน	ภาครัฐ	22	9	31	0.374
	ภาคเอกชน	31	20	51	
	อื่นๆ	2	0	2	
	รวม	55	29	84	
รายได้ต่อเดือน	15000-30000 บาท	35	18	53	0.294
	มากกว่า 30000 บาท	20	11	31	
	รวม	55	29	84	

แผน 1 = แผนวิทยาศาสตร์เกษตรกรรม, แผน 2 = แผนบริหารเกษตรกรรม

4 หลักสูตรและแผนการศึกษาที่สถานที่ทำงาน

ผู้เรียนหลักสูตร 5 ปี จำนวนร้อยละ 75.9 ทำงานที่ โรงพยาบาล ร้านยา และ บริษัทฯ ในขณะที่ผู้เรียนหลักสูตร 6 ปี ร้อยละ 75.6 ทำงานเฉพาะที่โรงพยาบาล ในส่วนของแผนการศึกษาพบว่า ผู้เรียนทั้งสองแผน กระจายตัวไปทำงานที่โรงพยาบาลและร้านยาในสัดส่วนใกล้เคียงกัน ส่วนที่ต่างกันมากคือ ผู้เรียนแผนวิทยาศาสตร์เกษตรกรรมไปทำงานโรงงานร้อยละ 12.9 แต่ไม่มีผู้เรียนจากแผนบริหารเกษตรกรรมเลย ส่วนการทำงานในบริษัทฯ ผู้เรียนแผนบริหารเกษตรกรรมมีจำนวน (ค่าร้อยละ) มากกว่าสองเท่าของผู้เรียนแผนวิทยาศาสตร์เกษตรกรรม รายละเอียดอยู่ในตาราง 4

ตาราง 4 หลักสูตรและแผนการศึกษาที่สถานที่ทำงาน

สถานที่ทำงาน	หลักสูตร 5 ปี		หลักสูตร 6 ปี	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
โรงพยาบาล	30	33.0	34	75.6
ร้านยา	26	28.6	3	6.7
บริษัทฯ	13	14.3	1	2.2
โรงงานยา	8	8.8	0	0.0
สาธารณสุขจังหวัด	5	5.5	3	6.7
สถานศึกษา	0	0.0	2	4.4
สภาเกษตรกรไทย	1	1.1	0	0.0
สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ	1	1.1	0	0.0
ธุรกิจส่วนตัว	1	1.1	1	2.2
รวมจำนวนที่ตอบ	85	93.4	44	97.8
รวมจำนวนที่ไม่ตอบ	6	6.6	1	2.2
รวมทั้งหมด	91	100.0	45	100.0

	แผน 1		แผน 2	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
โรงพยาบาล	19	30.6	10	34.5
ร้านยา	18	29.0	8	27.6
โรงงานยา	8	12.9	0	0.0
บริษัทยา	6	9.7	7	24.1
สาธารณสุขจังหวัด	2	3.2	3	10.3
สภาเภสัชกรไทย	1	1.6	0	0.0
สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ	1	1.6	0	0.0
ธุรกิจส่วนตัว	0	0.0	1	3.4
รวมจำนวนที่ตอบ	55	88.7	29	100.0
รวมจำนวนที่ไม่ตอบ	7	11.3	0	0.0
รวมทั้งหมด	62	100.0	29	100.0

แผน 1 = แผนวิทยาศาสตร์เภสัชกรรม, แผน 2 = แผนบริบาลเภสัชกรรม

5 ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา อัตลักษณ์บัณฑิต และความพึงพอใจของบัณฑิต

ผู้ตอบให้คะแนนสูงมากในข้อความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษาโดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.76 จาก 5 คะแนน ในด้านคุณลักษณะบัณฑิต ข้อย่อยที่ได้คะแนนสูงสุดคือ คุณธรรมและจริยธรรม ในขณะที่ข้อย่อยซึ่งได้คะแนนต่ำสุดคือ ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ในทำนองเดียวกัน ด้านจุดเด่นบัณฑิต ข้อย่อยที่มีคะแนนสูงสุดและต่ำสุด เหมือนกับข้อย่อยของด้านคุณลักษณะบัณฑิต ผู้ตอบให้คะแนนความพึงพอใจต่อคณาจารย์มากที่สุดในข้อย่อยจริยธรรมและคุณธรรม และให้คะแนนน้อยที่สุดในข้อย่อยความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ในด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร ผู้ตอบพึงพอใจมากที่สุดในข้อย่อยหลักสูตรตรงกับกรอบวิชาชีพ แต่พึงพอใจน้อยที่สุดในข้อย่อยหลักสูตรส่งเสริมการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านสุดท้ายเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียน ผู้ตอบให้คะแนนสูงสุดที่ข้อย่อยห้องสมุด และคะแนนต่ำสุดที่หอพักนักศึกษา รายละเอียดอยู่ในตาราง 5

ตาราง 5 คะแนนความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา อุดมการณ์บัณฑิต และความพึงพอใจของบัณฑิต

ความเห็น	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา	4.8	0.5
คุณลักษณะบัณฑิต	37.1	4.12
1) คุณธรรมและจริยธรรม	4.4	0.6
2) การทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.3	0.6
3) ความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานวิชาชีพ	4.2	0.6
4) การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น	4.2	0.6
5) การแก้ไขปัญหา	4.2	0.6
6) การเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต	4.1	0.6
7) การคิดวิเคราะห์ห้อย่างเป็นระบบ	4.0	0.7
8) ภาวะผู้นำ	4.0	0.6
9) ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.8	0.7
จุดเด่นบัณฑิต	36.1	3.8
1) คุณธรรมและจริยธรรม	4.2	0.6
2) การทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.2	0.6
3) การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น	4.1	0.6
4) การเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต	4.1	0.7
5) การแก้ไขปัญหา	4.0	0.6
6) การคิด วิเคราะห์ห้อย่างเป็นระบบ	4.0	0.6
7) ภาวะผู้นำ	3.9	0.6
8) ความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานวิชาชีพ	3.9	0.6
9) ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.9	0.7
ความพึงพอใจต่อคณาจารย์	22.8	2.4
1) คุณธรรมและจริยธรรม	4.6	0.5
2) ความรู้ด้านวิชาการ	4.6	0.5
3) ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์	4.6	0.5
4) การให้คำปรึกษา	4.6	0.6
5) ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.5	0.6

ความพึงพอใจต่อหลักสูตร	21.0	2.7
1) หลักสูตรตรงกับกรอบวิชาชีพ	4.3	0.6
2) หลักสูตรเพียงพอต่อการประกอบวิชาชีพ	4.3	0.6
3) หลักสูตรมีความทันสมัย สถานการณ์	4.2	0.6
4) หลักสูตรเน้นการนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานจริง	4.1	0.7
5) หลักสูตรส่งเสริมการคิดอย่างเป็นระบบ	4.1	0.6
ความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียน	22.6	3.7
1) ห้องสมุด	4.0	0.7
2) ห้องเรียน และสภาวะทางกายภาพอื่นๆ	3.8	0.7
3) เครื่องมือในการปฏิบัติงานทางบริหารเกษตรกรรม	3.8	0.7
4) คอมพิวเตอร์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.7	0.8
5) เครื่องมือในการปฏิบัติงานทางวิทยาศาสตร์	3.7	0.8
6) หอพักนักศึกษา	3.7	0.8

6 ลำดับคะแนนความเห็น

เมื่อเรียงคะแนนความเห็นทั้ง 6 ด้านในรูปร้อยละพบว่า ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษามีค่าสูงสุด ตามด้วยความพึงพอใจต่อคณาจารย์ ความพึงพอใจต่อหลักสูตร คุณลักษณะบัณฑิต จุดเด่นบัณฑิต และความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียน สองด้านแรกมีคะแนนเกินกว่าร้อยละ 90 สามด้านถัดมามีคะแนนมากกว่าร้อยละ 80 ส่วนด้านสุดท้ายมีคะแนนน้อยกว่าร้อยละ 80 รายละเอียดอยู่ในตาราง 6

ตาราง 6 ลำดับคะแนนความเห็น

ลำดับ	ความเห็น	ค่าเฉลี่ย	คะแนนเต็ม	ร้อยละ
1	ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา	4.8	5	96.0
2	ความพึงพอใจต่อคณาจารย์	22.8	25	91.2
3	ความพึงพอใจต่อหลักสูตร	21.0	25	83.9
4	คุณลักษณะของบัณฑิต	37.1	45	82.4
5	จุดเด่นของบัณฑิต	36.1	45	80.3
6	ความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียน	22.6	30	75.5

7 การปรับเนื้อหาการเรียน

การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างการเพิ่มเนื้อหา (หัวข้อย่อยเพิ่มมากรวมกับเพิ่ม) กับ เนื้อหาพอดี (พอดี) พบว่า จำนวนผู้ตอบที่ต้องการ เพิ่มเนื้อหา มีมากกว่า จำนวนผู้ตอบที่เห็นว่าเนื้อหาพอดีอยู่แล้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเรียงลำดับเนื้อหาการเรียนที่ต้องการให้เพิ่มจากมากไปน้อยจะเป็นดังนี้ การขึ้นทะเบียนยา การบริหารจัดการ การวิเคราะห์ เกษษกรรมคลินิก การฝึกงาน และการผลิต จำนวนผู้ตอบมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ในเนื้อหาสมุนไพร กิจกรรมเสริมหลักสูตร และสังคม/ชุมชน รายละเอียดอยู่ในตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนผู้ตอบเรื่องการปรับเนื้อหาการเรียน

เนื้อหาการเรียน	ความถี่ (ร้อยละ)			เพิ่มเนื้อหา กับ เนื้อหาพอดี p value
	เพิ่มเนื้อหา	เนื้อหาพอดี	ลดเนื้อหา	
1 การขึ้นทะเบียนตำรับยา	106 (77.9)	30 (22.1)	0 (0.0)	0.0001
2 การบริหารจัดการ	92 (67.6)	44 (32.4)	0 (0.0)	0.0001
3 การวิเคราะห์	88 (64.7)	46 (33.8)	2 (1.5)	0.0001
4 เกษษกรรมคลินิก	84 (61.8)	51 (37.5)	1 (0.7)	0.005
5 การฝึกงาน	81 (59.6)	52 (38.2)	3 (2.2)	0.012
6 การผลิต	80 (58.8)	54 (39.7)	2 (1.5)	0.025
7 สมุนไพร	78 (57.4)	56 (41.2)	2 (1.5)	0.057
8 กิจกรรมเสริมหลักสูตร	77 (56.6)	55 (40.4)	4 (2.9)	0.056
9 สังคม/ชุมชน	70 (51.5)	65 (47.8)	1 (0.7)	0.667

8 ผลของหลักสูตรและแผนการศึกษาต่อการปรับเนื้อหาการเรียน

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับเนื้อหาการเรียนพบว่า ผู้เรียนหลักสูตร 5 ปี ให้เพิ่มเนื้อหาการเรียน มีจำนวนมากกว่า ผู้เรียนหลักสูตร 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาการเรียน ผู้สำเร็จการศึกษาด้วยหลักสูตร 5 ปี ต้องการให้เพิ่มเนื้อหาการเรียน เรียงลำดับคือ การขึ้นทะเบียนตำรับยา การฝึกงาน และการผลิต ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแผนการเรียนกับเนื้อหาการเรียนพบว่า ผู้เรียนแผนวิทยาศาสตร์เกษตรกรรมให้เพิ่มเนื้อหาการเรียน มีจำนวนมากกว่า ผู้เรียนแผนบริหารเภสัชกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าแผนการศึกษามีความสัมพันธ์กับเนื้อหาการเรียน กล่าวคือผู้สำเร็จการศึกษาด้วยแผนวิทยาศาสตร์เกษตรกรรมต้องการให้เพิ่มเนื้อหาการเรียน เรื่อง การผลิต และการวิเคราะห์ รายละเอียดอยู่ในตาราง 8

ตาราง 8 ผลของหลักสูตรและแผนการศึกษาต่อการปรับเนื้อหาการเรียน

เนื้อหาการเรียน	ความเห็น	หลักสูตร 5 ปี	หลักสูตร 6 ปี	รวม	p value
การขึ้นทะเบียนตำรับยา	เนื้อหาพอดี	13	17	30	0.002
	เพิ่มเนื้อหา	78	28	106	
	รวม	91	45	136	
การฝึกงาน	ลดเนื้อหา	1	2	3	0.011
	เนื้อหาพอดี	28	24	52	
	เพิ่มเนื้อหา	62	19	81	
	รวม	91	45	136	
การผลิต	ลดเนื้อหา	2	0	2	0.008
	เนื้อหาพอดี	28	26	54	
	เพิ่มเนื้อหา	61	19	80	
	รวม	91	45	136	
การผลิต	ความเห็น	แผน 1	แผน 2	รวม	p value
	ลดเนื้อหา	0	2	2	0.01
	เนื้อหาพอดี	15	13	28	
	เพิ่มเนื้อหา	47	14	61	
รวม	62	29	91		
การวิเคราะห์	ลดเนื้อหา	0	2	2	0.011
	เนื้อหาพอดี	16	11	27	
	เพิ่มเนื้อหา	46	16	62	
	รวม	62	29	91	

แผน 1 = แผนวิทยาศาสตร์เภสัชกรรม, แผน 2 = แผนบริหารเภสัชกรรม

การอภิปราย

ผลการวิจัยนี้บ่งบอกว่า หลักสูตรและกระบวนการเรียนมีความเชื่อมโยงกับผลลัพธ์บัณฑิตหลายประการได้แก่ 1) ผลการเรียน 2) ระยะเวลาหางาน 3) สถานที่ทำงาน 4) ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา 5) อุตสาหณ์บัณฑิต 6) ความพึงพอใจของบัณฑิต และ 7) การปรับเนื้อหาการเรียน รายละเอียดดังนี้

ประการแรก ผลการเรียน

การที่บัณฑิตหลักสูตร 6 ปี และแผนการศึกษาวิทยาศาสตร์เกษตรกรรมมีเกรดเฉลี่ยสูงกว่าอีกหลักสูตรและอีกแผนการศึกษา อาจเนื่องจากระยะเวลาการศึกษาที่ยาวนาน มีการฝึกฝนทักษะมากกว่า จึงทำให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถมากขึ้น ดังนั้นการใช้หลักสูตร 6 ปี (หลักสูตร พ.ศ. 2553 และ หลักสูตร พ.ศ. 2556) กับนักศึกษาทุกรายจึงน่าจะเหมาะสม เพราะเป็นหลักสูตรซึ่งมีแนวโน้มสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพสูงขึ้น เมื่อพิจารณาเฉพาะบัณฑิตหลักสูตร 5 ปี พบว่าบัณฑิตแผนวิทยาศาสตร์เกษตรกรรมมีค่าเกรดเฉลี่ยสูงกว่าบัณฑิตแผนบริหารเกษตรกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาด้านวิทยาศาสตร์เกษตรกรรมซึ่งเน้นในเรื่องของผลิตภัณฑ์ฯซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวยา จึงน่าจะอยู่ในวิสัยที่จะควบคุมได้ดีกว่า ได้ง่ายกว่า กรอบความรู้และการฝึกทักษะจึงชัดเจนกว่า มีลักษณะเป็นรูปธรรมมากกว่า ผู้เรียนจึงสามารถรับความรู้ในลักษณะนี้ได้ดีกว่า ในขณะที่ผู้เรียนแผนบริหารเกษตรกรรมซึ่งเน้นผู้ป่วยและสังคมประชาชน ซึ่งปัจจัยเกี่ยวข้องกับคนมีมากกว่าและควบคุมยากกว่า แม้จะมีการระบุนกรอบความรู้และทักษะ แต่หลายครั้งผู้เรียนต้องเผชิญกับปัญหาเฉพาะหน้า การแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้า การตัดสินใจที่เหมาะสม การเข้าใจและเข้าถึงประชาชนที่หลากหลาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจไม่ปรากฏอยู่ในกรอบความรู้ทั้งหมด และมักต้องอาศัยทักษะประสบการณ์ ดังนั้นผู้เรียนจึงอาจทำคะแนนได้น้อยกว่า ผลการเรียนหรือเกรดเฉลี่ยของบัณฑิตถือเป็นผลลัพธ์บัณฑิตอย่างหนึ่ง บัณฑิตรุ่นนี้มีค่าเกรดเฉลี่ย 3.12 คิดเป็นร้อยละ 78 ผู้ที่เกี่ยวข้องมีการกำหนดผลลัพธ์บัณฑิตในเรื่องผลการเรียนนี้หรือไม่ ตรงกับเป้าหมายหรือไม่ ถ้าต้องการยกระดับค่าเกรดเฉลี่ยควรทำอย่างไร เหล่านี้เป็นคำถามที่ท้าทายและต้องการคำตอบ

ประการสอง ระยะเวลาหางาน

จำนวนบัณฑิตแผนวิทยาศาสตร์เกษตรกรรมหางานทำได้ภายใน 1-3 เดือน มีมากกว่าจำนวนบัณฑิตแผนบริหารเกษตรกรรม อันที่จริงบัณฑิตทั้งสองแผนสำเร็จการศึกษาด้วยปริญญาเกษตรศาสตรบัณฑิตเหมือนกัน และสามารถประกอบวิชาชีพได้ในทุกสถานที่ทำงาน แต่แผนวิทยาศาสตร์เกษตรกรรมมีเนื้อหาการผลิต การวิเคราะห์ ในโรงงานยา ที่มากกว่าจึงเป็นข้อได้เปรียบ ทำให้บัณฑิตแผนนี้มั่นใจที่จะทำงานในโรงงานยาได้ ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตแผนวิทยาศาสตร์เกษตรกรรมสามารถ

กระจายตัวไปทำงานได้ในทุกสถานที่ เมื่อมีสถานที่ทำงานรองรับมากกว่า บัณฑิตจึงมีโอกาสได้งานทำมากกว่าในช่วงเวลาหางาน 3 เดือนแรก

ประการสาม สถานที่ทำงาน

บัณฑิตหลักสูตร 5 ปี มีการกระจายตัวไปทำงานในสถานที่ทำงานกว้างขวางกว่า ส่วนบัณฑิตหลักสูตร 6 ปี กระจุกตัวทำงานที่โรงพยาบาลเป็นหลักอย่างเห็นได้ชัด หลักสูตร 5 ปี จึงตอบสนองความต้องการของตลาดงานได้หลากหลายกว่าโดยเฉพาะแผนวิทยาศาสตร์เกษตรกรรม หลักสูตร 5 ปี จึงมีข้อดีในการป้อนบัณฑิตสู่ตลาดงานทั่วถึงกว่า

ประการสี่ ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา

ความรู้สึกภาคภูมิใจนี้ถือว่าเป็นความรู้สึกปิติ ที่เกิดจากความต้องการของมนุษย์ระดับสูงสุดที่สามารถทำในสิ่งที่ตั้งใจได้สำเร็จ (1) นับเป็นนิมิตหมายที่ดีที่เชื่อได้ว่า เมื่อบัณฑิตเคยตั้งใจ (เรียนสำเร็จ) และทำสำเร็จครั้งหนึ่งแล้ว ครั้งต่อไปถ้าคิดทำเรื่องใดก็น่าจะสำเร็จด้วย ดังนั้นถ้าบัณฑิตมีความตั้งใจและมุ่งมั่นกระทำสิ่งใดโดยเฉพาะงานในหน้าที่หรืองานในชีวิตความเป็นอยู่ ที่ต้องอาศัยความพยายามและความอดทน จะมีแนวโน้มประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน

ประการห้า อัตลักษณ์บัณฑิต

หลักสูตรจะกำหนดแผนการศึกษา ขอบเขต และปริมาณเนื้อหาการเรียนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเบื้องต้น แต่สิ่งจำเป็นที่ขาดไม่ได้ถัดมาคือกระบวนการเรียน เพราะเป็นกระบวนการที่นำเนื้อหาการเรียนสู่และสร้างผู้เรียนไปพร้อมกัน เพื่อให้เป็นบัณฑิตตามที่ต้องการหรือตรงกับเป้าหมาย กระบวนการเรียนมีหน้าที่หลักคือการถ่ายทอดความรู้ความสามารถและทักษะ เพื่อการประกอบวิชาชีพ อีกหน้าที่สำคัญคือการหล่อหลอม ปลุกฝัง บ่มเพาะ ทั้งความคิดและจิตใจ เพื่อให้บัณฑิตมีคุณสมบัติที่ดีพร้อม สำหรับการประกอบวิชาชีพและการดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและมีคุณค่า บัณฑิตที่ผ่านหลักสูตรและกระบวนการเรียน จึงถือว่าเป็นผลลัพธ์บัณฑิตที่สำคัญยิ่ง การพิจารณาผลลัพธ์บัณฑิตอาจมองได้หลายประเด็นดังที่กล่าวมา ได้แก่ ผลการเรียน การทำงาน และความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา ผลลัพธ์บัณฑิตที่สำคัญมากอีกด้านคือ อัตลักษณ์บัณฑิต ซึ่งในที่นี้ประกอบด้วยคุณลักษณะบัณฑิตและจุดเด่นบัณฑิต บัณฑิตเห็นว่าตนเองมีคุณลักษณะและมีจุดเด่นเรื่องการมีคุณธรรมและจริยธรรม แสดงว่าอัตลักษณ์บัณฑิตเชิงบวกคือการเป็นคนดี ถ้าเป้าหมายหลักของหลักสูตรและกระบวนการเรียนคือการสร้างบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม หรือเป็นคนดี ก็ถือว่าหลักสูตรและกระบวนการเรียนบรรลุผล แต่ถ้าไม่ใช่ ต้องมีการทบทวน ผู้เกี่ยวข้องควรมีการหารือร่วมกันเพื่อระบุอัตลักษณ์บัณฑิตเชิงบวก ของคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และกำหนดแนวทางการผลักดันให้ชัดเจน

บัณฑิตให้ความเห็นว่าตนเองคือเรื่องความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้เกี่ยวข้องต้องพยายามลบอัตลักษณ์เชิงลบนี้ ด้วยการสร้างบัณฑิตที่มีความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมาตรฐาน ก่อนหน้าการวิจัยครั้งนี้ คณะเกศศาสตร์ให้ความสำคัญและตระหนักเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่แล้ว จึงสนับสนุนให้มีเนื้อหาเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ในหลักสูตรและมีการปรับหลักสูตรดังนี้ ในหลักสูตร พ.ศ. 2550 และหลักสูตร พ.ศ. 2552 กำหนดให้วิชาเกศสนเทศเป็นวิชาบังคับเฉพาะแผนบริหารเกศกรรม (2, 3) ต่อมาในหลักสูตร พ.ศ. 2553 กำหนดให้วิชาสารสนเทศทางเกศศาสตร์เป็นวิชาบังคับทั้งสองแผนการศึกษา (4) จึงเชื่อว่าในอนาคตบัณฑิตทุกคนจะมีความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มขึ้น การปรับหลักสูตรแม้จะทำได้แต่ก็ใช้เวลานานกว่า ในขณะที่การปรับกระบวนการเรียนสามารถปรับได้ตลอดเวลา ดังนั้นจึงควรเลือกวิธีปรับกระบวนการเรียนก่อน นอกจากวิชาบังคับนี้แล้ว การเรียนในวิชาต่างๆ ผู้สอนควรกระตุ้นและส่งเสริม ผู้เรียนให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เป็นนิจ เพื่อสร้างความคุ้นเคยและใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

หลักสูตรระบุเพียงขอบเขตและปริมาณเนื้อหาซึ่งเปรียบเสมือนภาคทฤษฎี ส่วนกระบวนการเรียนคือนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งเปรียบเสมือนภาคปฏิบัติ ทั้งสองภาคส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกันและมีผลต่อบัณฑิตอย่างมาก ในการสอนตามหลักสูตรนอกจากจะต้องตรงตามเนื้อหา ยังต้องเน้นการสร้างผู้เรียนให้มีทักษะจำเป็นด้วย เพื่อการทำงานและการใช้ชีวิตในยุคนี้และในอนาคต ทักษะดังกล่าวได้แก่ 1) การทำงานร่วมกับผู้อื่น 2) ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานวิชาชีพ 3) การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น 4) การแก้ไขปัญหา 5) การเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต 6) ภาวะผู้นำ และ 7) การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การวัดอัตลักษณ์บัณฑิตตามข้อย่อย (ทักษะ) เหล่านี้พบว่า มีคะแนนระหว่างร้อยละ 77-85 ไม่มีข้อใดเลยได้คะแนนถึงร้อยละ 90 ผู้ที่เกี่ยวข้องน่าจะลองท้าทายโดยกำหนดคะแนนขั้นต่ำในบางข้อย่อยหรือทุกข้อย่อยไว้ที่ร้อยละ 90 การระบุคะแนนขั้นต่ำเป็นการบ่งบอกเป้าหมาย การมีเป้าหมายจะช่วยให้ผู้สอนรู้จุดสำคัญในการสอนและช่วยให้มีการประเมินผลการทำงานว่าบรรลุหรือไม่ และเพื่อหาทางแก้ไขต่อไปหากไม่สำเร็จ

ประการหก ความพึงพอใจของบัณฑิต

ในแง่ความพึงพอใจต่อคณาจารย์ บัณฑิตพึงพอใจต่อคณาจารย์มากที่สุดในข้อคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งข้อมูลตรงกันกับลักษณะบัณฑิตและจุดเด่นบัณฑิต แสดงว่าอาจารย์เป็นอย่างไรนักศึกษา มักจะเป็นอย่างนั้น ดังนั้นถ้าอาจารย์ต้องการให้นักศึกษาเป็นอย่างไร อาจารย์ต้องเป็นอย่างนั้นก่อน อาจารย์จึงเป็นแบบอย่างที่สำคัญ การผลัดกันบัณฑิตให้มีอัตลักษณ์เป็นอย่างไร จึงต้องเริ่มจากการผลัดกันอาจารย์ให้เป็นอย่างนั้นก่อน ผู้บริหารระดับคณะ ภาควิชา และคณาจารย์ ควรมีการหารือร่วมกันเพื่อกำหนดอัตลักษณ์บัณฑิตของเรา และขอความร่วมมืออาจารย์ประพฤติตนเป็นแบบอย่างตามอัตลักษณ์นั้นก่อน ในทางตรงกันข้ามบัณฑิตพึงพอใจต่ออาจารย์น้อยที่สุดในข้อความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ อาจารย์ต้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อสิ่งสะท้อนนี้ เพื่อพัฒนาวิธีการถ่ายทอดความรู้ให้มีประสิทธิผล

และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้สอนอาจต้องเจรจากับผู้เรียน เพื่อสอบถามและกำหนดร่วมกันว่า วิธีการถ่ายทอดความรู้ที่นักศึกษาคาดหวังเป็นอย่างไร และวิธีที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

สำหรับความพึงพอใจต่อหลักสูตร บัณฑิตพึงพอใจต่อหลักสูตรมากที่สุดในข้อ หลักสูตรตรงกับการประกอบวิชาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดด้านเภสัชกรรม และใช้ประกอบวิชาชีพได้จริง ส่วนหนึ่งน่าจะมาจากการที่คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีการปรับปรุงหลักสูตรอยู่เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รองรับกับสถานการณ์จริงในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้การปรับหลักสูตรยังต้องอิงข้อกำหนดของสภาเภสัชกรรมซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเช่นกัน ดังนั้นจึงควรปรับปรุงหลักสูตรในระยะเวลาที่เหมาะสมเช่นทุก 4-5 ปีต่อไป อย่างไรก็ตาม บัณฑิตเห็นว่าหลักสูตรยังมีจุดอ่อนในเรื่องส่งเสริมการคิดอย่างเป็นระบบ หลักสูตรปัจจุบันมีวิชาบังคับชื่อ การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม 3 วิชาๆละ 1 หน่วยกิต นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนได้ในปี 1- ปี 3 ผู้สอนควรเน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักการคิด/มองภาพกว้าง การคิด/มองทั้งโครงสร้าง การคิด/มององค์ประกอบ และการคิด/มองความเชื่อมโยงขององค์ประกอบในโครงสร้าง นอกจากนี้ผู้สอนอาจชี้แนะหรือมอบหมายงานที่ต้องฝึกการคิดอย่างเป็นระบบในวิชาอื่นด้วย

สิ่งสนับสนุนการเรียนเช่น ห้องสมุด ห้องเรียน เครื่องมือในการปฏิบัติงานทางวิทยาศาสตร์ เภสัชกรรมและบริหารเภสัชกรรม คอมพิวเตอร์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และหอพักนักศึกษา สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยจำเป็นต่อการเรียน บัณฑิตพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนน้อยที่สุดโดยเฉพาะได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 80 เมื่อเทียบกับความพึงพอใจต่ออาจารย์และต่อหลักสูตร คณะเภสัชศาสตร์ต้องเร่งผลักดันให้มีสิ่งสนับสนุนเพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพและควรดำเนินการไปพร้อมกันทุกข้อ

ประการเจ็ด การปรับเนื้อหาการเรียน

ในภาพรวมบัณฑิตจำนวนเกินกว่าครึ่งเห็นว่าควรเพิ่มเนื้อหาการเรียน 6 หมวดจากทั้งหมด 9 หมวด ส่วน 3 หมวดที่เหลือมีความเห็นไม่ต่างกัน บัณฑิตต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาการเรียนดังนี้ การขึ้นทะเบียนตำรับยา การบริหารจัดการ การวิเคราะห์ เภสัชกรรมคลินิก การฝึกงาน และการผลิต ข้อค้นพบนี้อาจมองได้ว่า หลักสูตรบรรจุเนื้อหาไม่พอเพียงกับความต้องการของบัณฑิต อย่างไรก็ตามบัณฑิตเหล่านี้จบด้วยหลักสูตร พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นหลักสูตรเดิมที่อาจมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับการทำงานในปัจจุบัน ขณะนี้นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้หลักสูตร พ.ศ. 2553 ซึ่งได้รับการพัฒนาและปรับปรุงเนื้อหาจากเดิมให้เหมาะสมกับสถานการณ์มากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ในหลักสูตร พ.ศ. 2553 มีการบรรจุการขึ้นทะเบียนตำรับยาเป็นวิชาเลือกการฝึกงาน ในภาควิชาวิทยาศาสตร์เภสัชกรรม นักศึกษาที่สนใจทำงานด้านนี้สามารถเลือกฝึกงานการขึ้นทะเบียนตำรับยา ในปีหน้าภาควิชาวิทยาศาสตร์เภสัชกรรมตั้งใจจะเสนอ วิชาการขึ้นทะเบียนตำรับยาเป็นวิชาเลือก เชื่อว่าจะเพิ่มความรู้ความเข้าใจวิธีการขึ้นทะเบียนตำรับยาให้แก่ นักศึกษาผู้สนใจ

การเพิ่มเนื้อหาการเรียนทั้ง 6 หมวดอาจทำได้โดยการเปิดวิชาใหม่ หรือ การเพิ่มหน่วยกิตวิชาเดิม ถ้าต้องการให้นักศึกษาทุกคนเรียนก็ต้องให้เป็นวิชาบังคับ การเพิ่มวิชาบังคับจะกระทบโครงสร้างหลักสูตรซึ่งกำหนดโดยสภาเกศษกรรม (5) และสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (6) การปรับโครงสร้างหลักสูตรเช่นนี้มักใช้เวลานาน ส่วนการเปิดวิชาใหม่โดยให้เป็นวิชาเลือก จะไม่กระทบโครงสร้างหลักสูตรและดำเนินการได้ง่ายและรวดเร็วกว่า อย่างไรก็ตาม ถ้าเป็นวิชาเลือก นักศึกษาบางคนที่สนใจเท่านั้นที่จะเลือกเรียน

อีกทางเลือกหนึ่งที่น่าจะเป็นไปได้และเกิดขึ้นได้รวดเร็วคือ ผู้สอนปรับการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของบัณฑิตเช่น ปรับเนื้อหา ปรับตัวอย่าง ปรับงานมอบหมาย และปรับกิจกรรมเรียน เป็นต้น เพื่อเพิ่มเติมความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ในเนื้อหาการเรียนตามที่บัณฑิตเสนอแนะ การจัดฝึกอบรมระยะสั้นในเนื้อหาที่คิดว่ายังไม่พอเพียง ในเวลาขณะเรียนหรือก่อนออกฝึกงาน น่าจะเป็นทางออกที่ดีอีกทางหนึ่ง การมอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง แล้วนำมาเสนอผู้สอนก่อนออกไปฝึกงาน จะช่วยเติมเต็มเนื้อหาส่วนที่พร่อง

เมื่อพิจารณาตามหลักสูตรและแผนการศึกษา จำนวนบัณฑิตหลักสูตร 5 ปี และแผนการศึกษา วิทยาศาสตร์เกศษกรรมต้องการให้เพิ่มเนื้อหาการเรียน มากกว่าบัณฑิตหลักสูตร 6 ปี และแผนบริหารเกศษกรรม แสดงให้เห็นว่า หลักสูตร 5 ปี มีเนื้อหาการเรียนไม่พอเพียงต่อความต้องการของบัณฑิต การปรับหลักสูตรจาก 5 ปี เป็น 6 ปี จึงเป็นทิศทางที่เอื้อต่อความรู้ความสามารถเพื่อการประกอบวิชาชีพเกศษกรรม

ข้อสรุป

หลักสูตรและกระบวนการเรียนมีความเชื่อมโยงกับผลลัพธ์บัณฑิตหลายประการ ได้แก่ ผลการเรียน ระยะเวลาหางาน ความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา อัตลักษณ์ ความพึงพอใจ และเนื้อหาการเรียน ดังนั้นหลักสูตรและกระบวนการเรียนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการสร้างบัณฑิต โดยเฉพาะอัตลักษณ์บัณฑิต การระบุเป้าหมายผลลัพธ์บัณฑิตที่ชัดเจนเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะช่วยให้การสร้างบัณฑิตมีทิศทางและมีการประเมินได้ การสร้างบัณฑิตตามเป้าหมาย อาจใช้วิธีการปรับหลักสูตรและ/หรือปรับกระบวนการเรียน แต่กรณีแรกมักใช้เวลามากกว่า การปรับกระบวนการเรียนซึ่งสามารถทำได้ง่ายกว่า ยืดหยุ่นกว่าและทำได้ทุกเวลา จึงเป็นวิถีทางสำคัญในการสร้างบัณฑิตที่คาดหวัง

ข้อเสนอแนะ

โดยทั่วไป การทำงานมีวงจรการทำงานที่ประกอบด้วยขั้นตอนหลักคือ การกำหนดนโยบาย การปฏิบัติ นโยบาย การประเมินนโยบาย และการทบทวนนโยบาย งานวิจัยนี้เป็นเสมือนขั้นตอนการประเมิน ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นความต่าง ระหว่างสิ่งที่คาดหวัง (เป้าหมาย) กับสิ่งที่จริง ขณะนี้อาจจะเห็นเฉพาะในส่วนของสิ่งที่จริง ดังนั้นการทบทวนเพื่อกำหนดนโยบายครั้งต่อไป จึงควรมีการระบุนโยบายและเป้าหมาย ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณอย่างชัดเจน ในเชิงปริมาณอาจใช้ข้อมูลจากงานวิจัยนี้เป็นระดับเพื่อการทำนายต่อไป ในด้านกระบวนการเรียนการสอนซึ่งต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายอย่างร่วมกัน โดยเฉพาะผู้สอน แบบอย่างที่ดีของผู้เรียนคือผู้สอน ดังนั้นการกำหนดอัตลักษณ์บัณฑิตจึงต้องอาศัยความเห็นพ้องของผู้สอนทุกคนร่วมกัน และผู้สอนต้องพร้อมที่จะปรับคุณลักษณะบางประการของตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์บัณฑิตที่คาดหวัง

เอกสารอ้างอิง

- (1) Greenberg J, Baron RA. Behavior in Organization 8 th ed. Upper Saddle River, NJ: Pearson Education, Inc.; 2003. p 192.
- (2) หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต พ. ศ. 2550. เชียงใหม่: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2550
- (3) หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต พ. ศ. 2552. เชียงใหม่: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2552
- (4) หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต พ. ศ. 2553. เชียงใหม่: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2553
- (5) ประกาศสภาเภสัชกรรม เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 6 ปี
คณะกรรมการการศึกษาเภสัชศาสตร์ สภาเภสัชกรรม; 2555
- (6) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 และ แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ; 2548

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตใหม่ทุกท่าน และขอต้อนรับท่านกลับสู่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ในโอกาสนี้ทางคณะฯ ใ้ร่ขอความร่วมมือจากท่านร่วมตอบแบบสอบถาม เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของคณะฯ

แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม 19 ข้อ (4 หน้า) และใช้เวลาประมาณ 5 นาที ในการตอบ ขอท่านได้กรุณาตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง เพราะท่านเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคณะศึกษาศาสตร์ของเราต่อไป

ขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็น หรือข้อมูลของท่าน และ/หรือ เติมคำลงในช่องว่างท้ายคำถาม

ส่วนที่ 1: ข้อมูลส่วนบุคคล

1. คำนำหน้าชื่อ นาย นางสาว นาง อื่นๆ (กรุณาระบุ).....
ชื่อ.....นามสกุล.....รหัสประจำตัวนักศึกษา.....
2. ที่อยู่ติดต่อสะดวก.....
หมายเลขโทรศัพท์.....อีเมล.....
3. ท่านเข้าศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ด้วยโครงการใด
 โควตา Admissions ภาคพิเศษ กีฬา
4. ท่านศึกษาในหลักสูตรใด
 หลักสูตร 5 ปี หลักสูตร 6 ปี (ข้ามไปตอบข้อ 7 ต่อไป)

5. ท่านศึกษาในแผนการศึกษาใด
- แผน 1 : วิทยาศาสตร์เกษตรกรรม
- แผน 2 : บริบาลเกษตรกรรม
- แผน 3 : วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง
-
6. ค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ย (GPA).....
7. สถานภาพการทำงานของท่าน ณ ปัจจุบันเป็นอย่างไร
- ยังไม่ได้ทำงานตั้งแต่สำเร็จการศึกษา (ข้ามไปตอบตอนที่ 2 เป็นต้นไป)
- ทำงานแล้ว (กรุณาทำต่อข้อ 8 เป็นต้นไป)
- เคยทำงาน แต่ปัจจุบันลาออกแล้ว (กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานที่เคยทำ โดยทำต่อข้อ 8 เป็นต้นไป)
- กำลังศึกษาต่อ (ข้ามไปตอบตอนที่ 2 เป็นต้นไป)
- อื่นๆ (กรณาระบุ).....
8. ระยะเวลาก่อนได้งานทำครั้งแรกภายหลังสำเร็จการศึกษา
- 1 – 3 เดือน 3 – 6 เดือน มากกว่า 6 เดือน
9. สถานที่ทำงานของท่านจัดเป็นหน่วยงานลักษณะใด
- โรงพยาบาล สาธารณสุขจังหวัด ร้านยา
- บริษัทฯ โรงงานยา โรงงานเครื่องสำอาง
- สถาบันวิจัย สถานศึกษา อื่นๆ (กรณาระบุ).....
10. สถานที่ทำงานของท่านจัดเป็นองค์กรประเภทใด
- ภาครัฐ ภาคเอกชน อื่นๆ (กรณาระบุ).....
11. รายได้ต่อเดือนของท่าน
- น้อยกว่า 15,000 บาท 15,001 – 30,000 บาท 30,001 – 45,000 บาท
- 45,001 – 60,000 บาท 60,001 – 75,000 บาท มากกว่า 75,000 บาท
12. ชื่อและที่อยู่ของสถานที่ทำงานของท่าน
- ชื่อสถานที่ทำงาน.....เลขที่..... ถนน
-ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด
-รหัสไปรษณีย์..... โทร.....

ส่วนที่ 2: ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำประสบการณ์ ความรู้ และทักษะในการเรียนไปประยุกต์ใช้

13. ประสบการณ์การเรียนจากคณะฯ สร้างคุณลักษณะของท่านต่อไปนี้ ในระดับใด

เรื่อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1) ความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานวิชาชีพ	☐	☐	☐	☐	☐
2) การทำงานร่วมกับผู้อื่น	☐	☐	☐	☐	☐
3) การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น	☐	☐	☐	☐	☐
4) การแก้ไขปัญหา	☐	☐	☐	☐	☐
5) คุณธรรม จริยธรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6) ภาวะผู้นำ	☐	☐	☐	☐	☐

7) การคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ	☐	☐	☐	☐	☐
8) การเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต	☐	☐	☐	☐	☐
9) ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	☐	☐	☐	☐	☐

14. ในการทำงานและการดำเนินชีวิต ท่านมีจุดเด่นต่อไปนี้ ในระดับใด

เรื่อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1) ความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานวิชาชีพ	☐	☐	☐	☐	☐
2) การทำงานร่วมกับผู้อื่น	☐	☐	☐	☐	☐
3) การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น	☐	☐	☐	☐	☐
4) การแก้ไขปัญหา	☐	☐	☐	☐	☐
5) คุณธรรม จริยธรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6) ภาวะผู้นำ	☐	☐	☐	☐	☐
7) การคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ	☐	☐	☐	☐	☐
8) การเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต	☐	☐	☐	☐	☐
9) ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	☐	☐	☐	☐	☐

15. เพื่อเปรียบเทียบสิ่งที่ท่าน ได้เรียนรู้จากคณะฯ และจากความต้องการในการทำงาน ท่านคิดว่าคณะฯ ควรจะ “เพิ่ม” หรือ “ลด” สัดส่วนในการสอนด้านต่อไปนี้ ในระดับใด

เรื่อง	เพิ่มมาก	เพิ่ม	พอดี	ลด	ลดมาก
1) การผลิต	☐	☐	☐	☐	☐
2) การวิเคราะห์	☐	☐	☐	☐	☐
3) สมุนไพร	☐	☐	☐	☐	☐
4) เกษษกรรมคลินิก	☐	☐	☐	☐	☐
5) สังคม/ชุมชน	☐	☐	☐	☐	☐
6) การบริหารจัดการ	☐	☐	☐	☐	☐
7) การฝึกงาน	☐	☐	☐	☐	☐
8) กิจกรรมเสริมหลักสูตร	☐	☐	☐	☐	☐
9) การขึ้นทะเบียนตำรับยา	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อเสนอแนะอื่นๆ					

ส่วนที่ 3: ความพึงพอใจต่ออาจารย์ หลักสูตร และสิ่งสนับสนุนการเรียนในคณะฯ

16. ท่านมีความภูมิใจที่สำเร็จการศึกษาจากคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในระดับใด

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

17. ท่านมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของคณะฯ ในระดับใด

เรื่อง	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1) ความรู้ด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
2) ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์	☐	☐	☐	☐	☐
3) ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	☐	☐	☐	☐	☐
4) จริยธรรม และคุณธรรม	☐	☐	☐	☐	☐
5) การให้คำปรึกษา	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อเสนอแนะอื่นๆ					

18. ท่านมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรการเรียนของคณะฯ ในระดับใด

เรื่อง	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1) หลักสูตรตรงกับกรอบวิชาชีพ	☐	☐	☐	☐	☐
2) หลักสูตรเพียงพอต่อการประกอบวิชาชีพ	☐	☐	☐	☐	☐
3) หลักสูตรเน้นการนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานจริง	☐	☐	☐	☐	☐
4) หลักสูตรส่งเสริมการคิดอย่างเป็นระบบ	☐	☐	☐	☐	☐
5) หลักสูตรมีความทันสมัย สถานการณ์	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อเสนอแนะอื่นๆ					

19. ท่านมีความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนของคณะฯ ในระดับใด

เรื่อง	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1) ห้องสมุด	☐	☐	☐	☐	☐
2) คอมพิวเตอร์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	☐	☐	☐	☐	☐
3) เครื่องมือในการปฏิบัติงานทางวิทยาศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
4) เครื่องมือในการปฏิบัติงานทางบริหารเกษตรกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
5) ห้องเรียน และสภาวะทางกายภาพอื่นๆ	☐	☐	☐	☐	☐
6) หอพักนักศึกษา	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อเสนอแนะอื่นๆ					